

Şîret û ezmûnên ku
bo me dibne wane

»»» R:10

Straneke
kevin!

»»» R:3

Bideştveanîna mafên netewî yên gelê kurd
di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de

Agirî

Duheftînameyek Siyasî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdi
www.agirimedia.org Hejmar (441) 07-03-2023 Buha (1000) Tûmen

Mafê çarenivîsê!

»»» R:7

Dibe em berevajî
kar bikin

»»» R:9

Peyamek dîrokî û tijî îrade

Peyama ku piştî 32 salan xebata nehênî, carek din hêz û îradeya netewî geşand û bû deşpêka berxwedaniya netewa Kurd li Rojhilatê Kurdistanê li hember dagîrkariya rejîma navendiya Îranê.

Deşpêka peyamê tijî ji hemase rû li gelê Kurd û endam û alîgirên PDKÎ, û dost û dujminan ji zimanê rêberê mezin Dr. Qasimlo Sekertêrê Giştî yê PDKÎ ve, wiha bû: Hewelatîyên hezkiirî!

Îro Hizba Demokrat piştî derbasbûna 32 salan xebata nehênî, xebata aşkeraya xwe radigihîne.

Tenê ev rîsteye ji peyama dîrokî ya Qasimlo li metînga 100 Hezar kesî li bajarê Mihabadê, têra hindê hebû ku, weke şartekê bikare xebateke dûr û dirêj û tijî ji fidakarî bîne bîra xelkê Kurdistanê.

Ev peyam têra hindê hebû ku ji nû ve heştî netewayetî bê weşandin.

Têra hindê hebû ku Kurdistanê rake coşê ji bona berxwedaniya li hember egera êrişê

dujmin bo ser Kurdistanê.

Ev peyam bû sedem ku careke din li seranserê Rojhilatê Kurdistanê bala xelkê bo aliyê bername û siyaseta neteweyî ya PDKÎ bê rakêşan û devra vê Hizbê kom bibin.

Ev peyameke tijî ji îrade û bawirî bi xwebûn û micid ya Kurd û Kurdistanê bû ku bîne bîra dujminan ku gelê Kurd ti caran li hember ştem û zordarî û gef û êrişên wan de bê deng nabe û serê xwe xwar nake û teslîm nabe.

Vê peyamê da xûya kirin ku ger di pêvajoya xebata netewayetiya Kurdan de ji bona rizgariyê renge gelek evraz û nişiv hebin, lê ti caran ev xebat nas-ekine û heta roja gihîştina bi armancan dê berdewam be.

Peyama metînga 11ê Reşema sala 1357an a rojî li Mihabadê bû ku da îsbat-kin ku gupka daxwazên netewa Kurd gihîştina bi mafê çarenivîsê ye û bi

bê bideştve hatina vê daxwazê, gelê Kurd dê pêşengê xebatê be û ti hêz, dictator, êriş, gef, girtin, kuştin û qirkirineke dujminan, nikare wî gelî û xebata vê bixe qedeman.

Peyama 11ê Reşemê û ragihandina xebata aşkera ya Hizba Demokrat, bi heşt û îradeyeke qahîm ve, îro rojê di mejî û dilê nêzik bi hemî xelkê welatparêz yên Rojhilatê Kurdistanê de ye, û her li ser bingeha hizrî ya vê peyamê ye ku îro rojê gelê me dîsan pêşeng e, xwedî îrad e ye û alahilgirê şoreşa Jin Jiyan Azadiyê ye û asta hişyariya netewî û xebata yekgirtiyane ya Kurd û hebûna Hizba pêşeng ya xebata netewî û xwediyê peyama metînga Mihabadê, bûye sedem ku hemî azadîxwazekî seranserî Îran û netewên din jî bi çavê hêviyê ve bera xwe bidin Kurd û Kurdistanê û xebata vê.

Îro her kes, heşt bi giraniya vê peyamê li ser xebatê dike. Ev peyam bê dawiyê heta serkevtina yekcarî.

Mîstefa Hicrî: "Heta wê demê ku pişt û penaha me Kurdiştaniyên xweragir e û yekgirtina me çepera yekem û paşeroja xebata me ye, Kurdiştan raştî tevliheviyê nabe

Rêzdar "Mîstefa Hicrî"
peyameke taybet belav kir

Rêzdar "Mîstefa Hicrî"
Berpîrsê Navenda Birêveberiya Partiya Demokrat a Kurdiştana Îranê di peyamekê de bi balkişandin li ser pêwîstiya yekgirtinê û yekrêziya zêdetir a hemû Kurdiştaniyan, ragihandiyê, "heta wê demê ku pişt û penaha me Kurdiştaniyên xweragir e û yekgirtina me çepera yekem û paşeroja xebata me ye, Kurdiştan raştî tevliheviyê nabe.

Deqa Peyamê wiha ye:

Hevniştimaniyên hêja!

Kurdiştaniyên xweragir!

Rojhilatê Kurdiştanê di şert û merceke heştyar de derbas dibe.

Ji aliyekê ve digel tevahiya xwezî û dagîrkariya Komara Îslamî rû bi rû ye û ji aliyek din ve jî digel metirsiya dûbarehatina gorê ya tavahiya xwezî û dagîrkariya paşerojê di Îranê de rû bi rû ye.

Lewam ya ku dikare di wê rewşê de aramî û serkevtina me di paşerojê de misoger bike, tiştê nîne bilî yekgirtin, lihevtêgihîştin û bi hevnezişkûna xelkê Kurdiştan û hêzên siyasî ye.

Ya ku heta niha ku piştî şehîdbûna Jînayê bûye sedemê vê ku civatgeh û niştimana me bejna wê bilind be, yekgirtina Kurdiştaniyan û hêzên xebatkaran bûye.

Lê ew yekgirtine bê aştengî nebûye; Komara Îslamî ji aliyekê û alîgirên tevahiya xwezî li dereve aliyek din berdewam di hewla vê de bûne ku rêz û mezinahiya wê yekgirtina Kurdiştaniyan bixine jêr pirsyarê û di hewla vê de bûn ku çepera Kurdis-

tanê bihejinin û bê hêvîtiyê bi Kurdiştaniyan bibexşînin.

Cudahiya nerînan li Kurdiştanê mijareke asayî ye û nîşaneyekê micid e di civatgeheke zîndî de.

Lê xala cudaker a cudahiya nerînan û pîrsa niştimana wan ev e ku divê hemû pêbendê binyatên sereke yê hêlên niştimanî bibin.

Ew hêlananeyê ku xwe li misogerkirina asayîsa nasnameyî û çarçêveya siyasî, kultûrî û civatgeha Kurdiştaniyan ji Îlam û Kirmaşanê ve heta serweyê Rojhilatê de dibîne.

Me şik ne ji tevgera rizgarî-eaziya Kurdisatanê û ne ji qewareya cugrafîyaya siyasî ya Rojhilatê û ne jî li xalên bingehîn ên mafê Kurdiştaniyan nîne;

Lewam hewce nake em, xwe û civatgeha xwe tûşê xemgîniyê bikin.

Çimkî me her dem amadehiya vê yekê hebûye ku ber bi qonaxekê ve pêngavan biavêjin ku tê de yekîtiyêke dilxwazî bê avakirin bo paşeroja Îranê ku tê de Kurdiştan bibe xwediyê mafê xwe.

Vê naçe ti Kurdiştaniyek dijî vê mafê be, lê ev şopînerên tevahiya xwezî ku dixwazin wisa nîşan bidin ku dikarin derzê bixine nav refên yekgirtiya Kurdiştaniyan.

Di dawiyê de, wekî berpîrsiyarî, ez dixwazim li ser vê yekê rawestim heta wê demê ku pişt û penahê me Kurdiştaniyên xweragir e û yekgirtina me çepera yekem û paşerojê ya xebata me ye, Kurdiştan raştî tevliheviyê nabe.

Çimkî hizbên wê yê siyasî emrazê siyasî ne bo maf û daxwazkariyên niştimana xwe, ne niştiman emrazek be bo hizban.

Lewma hewce dike tevahiya hewla me bo wê be di asta xwast û daxwazkariyên welatîyên Kurdiştanê de.

Ezmûnên Başûr, Rojava û Bakurê Kurdiştanê, em hîne hin waneyên giranbuha kirine ku egere em yekgirî bin, Kurdiştan dibe xwediyê pêgeh û serwerî û eger em parçe parçe bin dagîrkarî û jîdestdana niştimanê çavnehêrê me dike.

Lewam Ez daxwazê dikim:

Werin em hemû, bi taybetî endam û alîgirên hizbên siyasî, pênuş, ziman û çalakiyên xwe ji bo xurtkirina vê yekîtiyê bikar bînin, yekgirtinê hem di navxweyê Kurdiştan û hem yekgirtina Kurdiştanê digel beşên din ên Îranê.

Daxwazkariyek min a dinê li Kurdiştaniyên hezkirî li navxwe û derveyê welat eve ye, bila em xwe ji bo newroza îsal amade bikin.

Lewam rû li Kurdiştaniyên camanepoş, xortên xakîpoş, evîndarên daweta alayê, xebatkaran hemaseya Kirmaşan û di dawiyê de Kursana bawan eve ye, newroza îsal bikin bi newroza berxwedan û lihemberderkevtin bo qahîmkirina çepera yekgirtina niştiman.

Penah û dawî sekinîngeha aramiya me ji Kurdiştanê ve ye û her Kurdiştan divê bêje me hemûyan: Kes nebêje Kurd miriye, Kurd zîndî ye.

Mîstefa Hicrî

Berpîrsê Navenda Birêveberiya Partiya Demokrat a Kurdiştana Îranê

16ê Reşemeya 1401`an

7`ê Şibata 2023`an

Straneke kevin!

N: Kerîm Perwîzî

Desthilata serhişk ya paşayeti nû hilweşiya bû û ew heyama çend rojan bû bi ser derbas bibû. Hîn rewşa nav gund û bajarên li rewşa kolanên piştî bager û bahozê dişbiyan ku erd tere û tiştên ku bahozê digel xwe birbûn li derdorê belav kevtibûn.

Çend rojek bû ku wezîfedarên ewlehî û jandarmîrî li ser serê xelkê neman bûn, lê hîn dijber û beledî û jandarmîrî û binkeyên leşkerî li chên xwe de bûn.

Li bajarê Tehran û bajarên mezin, binkeyên leşkerî û hêzên jandarmîrî kevtibûn destê xelkê de û li ser navê şoreşê, çek kevtibûn destê wan, lê li Kurdiştan hîn binkeyên leşkerî û binkeyên întizamî li cihê xwe de bûn. Rejîma berê di nav bajarên de jî nemabû û Sawak û desthilata sepandî nemabû, lê kesên girêdayî bi Sawakê di wê navberê de xuya dibûn ku hîn jî wirda wêrda dihatin dîtin.

Reweşke ne zelal bû ku paşeroj çî pê ye? Şoreş li dijî paşayeti serkevtibû, lê hîn paşeroj xuya nebû ka dê çawa be.

Nêzî sê hefteyan piştî hilweşîna pasayetiye, di vê rewşa han de ku hem xelk hêviya azadiyê hebûn û hem cem wan paşeroj şêlû û nexuya bû, di nav gund û bajarên Kurdiştanê de denge dengê belav bibû ku, mîtingeke mezin li Mihabadê dê bê lidarxistin!

Xelkê ji hevdu pirs dikirin ku mîting bo çî tiştê ye û çî kesek dê biaxive? Dibe bas

ji çî tiştê bê kirin? Bersiv ev bû ku Dr. Qasimlo, rêberê Hizba Demokrat dê biaxive.

Xelk kevtin tevgerê û ji wan bû bi pirsyar gelo Dr. Qasimlo dibe çî bêje? Her ji ber vê yekê li tev bajarên Kurdiştanê û heta li hinek bajarên Îranê, cemawer ber bi cihê ragihandina Komara Kurdiştanê ve meşiyên, bo beşdarîkirin di mîtinga Dr. Qasimlo de.

Roja 11`ê Reşemey(2`ê Adar) ê bi dehan hezar kesî li hemû Kurdiştanê û li bajarê Mihabadê kom bibûn û çavnhêr bûn ku Dr. Qasimlo were. Dilkutika wan hebû ku gelo Dr. Qasimlo çî peyamek pê ye û paşeroj jiyana wan dibe çawa be?

Roja 11`ê Reşemey(2`ê Adar) ê di civîna bi dehan hezar mirovî ya li Mihabadê de, Dr. Qasimlo li ser navê rêberatiya Hizba Demokrat peyama berdeyamî dan bi xebatê ragihand û têkoşîna êşkere ya Hizbê ji gelê Kurd, gelê Îranê û serdemdarên şoreşa dijî paşayetiye re ragihand. Peyama Dr. Qasimlo di roja ragihandina xebata êşkereya Hizba Demokrat de piştî 32 salan xebata nehênî peyameke dîrokî bû ku manîfesta xebat û têkoşîna vejiyana Kurdiştan û Kurd ku piştî çendîn dehikan e, hîn nek naveroka peyamê belkû peyv û forma peyamê nû ye û derûna tî bûna xebatkaran tê av dike.

Baskirin û gengeşkirina li ser peyama rêberê lêhatî û zana wekî Dr. Qasimlo di şiyana me de nine, lê wekî vebîranîn û baskirinê, çav li hinek wan xalên wê peyamê dikin ku dubare bînin bi bîra me ku rêniwîniyên niha û paşerojê bin.

Yek ji girîngirtî kiryar û reftarên Dr. Qasimlo digel xelkê rik û zelal bû û di hemû xelean de, çî li serkevtin û çî li şikest û çî li dema asayî de, rû li xelkê xwe dikir û bi zelalî û bi êşkere digel wan

diaxivt.

Siyaset û têkoşîna cem Dr. Qasimlo bi nehînkirin û veşartina heqîqetan ji xelkê ku wisa xuya ye ku ew xelka ji vê bingeha kûr a siyasetê tiştê nizanin, nebû!

Çî li destpêka ragihandina xebata êşkere de û çî li beşên din yên weke veqetiyana kongreya çar û piştî li her derfetek û rewşekê de ku xebat û şoreş hebû, Dr. Qasimlo dihat cem xelkê yaku li gorê de bû, bi zelalî û êşkere ji xelkê re digot. Her di vê rojê de jî, li 11`ê Reşemey sala 1357`an a Rojî de, di vê mîtingê de, Dr. Qasimlo, bas ji heqîqetên ser erdê kir û xelkê digot ger şoreş serkevtiye, ew bi çî wateyekê ye ku li Kurdiştanê binkeyên jandarmîrî mane, çî wateyekê digihîne!

Xaleke girîng a peyama 11`ê Reşemeyê, tevî gotina heqîqet û zelaliyên Dr. Qasimlo digel xelkê de, hêviyên bê sûd ji xelkê re nedan û ji aliyeke din ve jî reş nekirina tev tişt û bê hêvî nekirina xelkê bû. Bi vê wateyê ku hem ji xelkê re heqîqet bas dikir da ku xelk weke emanetdar û kesên cihê baweriya rêberê şoreşger, heqîqetan bizanin û hem hêviyên vala nedan û tev cîhan jî wisa tarî û şêlû ne dikir ku xelk ji tev tiştan bê hêvî bin.

Raştbej bûn û hêviyên vala nedan û herwisa bê hêvî nekirin û zal nekirina reşbîniyê, ji wan taybetmendiyên rêberê karizima û piragmatîk yên wekî Dr.

Qasimlo bûn ku wisa ji navbirî kir ku xelk bo hertmî digel rêberê xwe bin û niha piştî derbasbûna zêdetir li 32 salan li ser şehîdbûna Dr. Qasimlo de, xelkê li Şoreşa Jîniyê de hawar dikirin ku Qasimlo rêya de berdeyam e.

Di peyama 11`ê Reşemeyê de, Dr. Qasimlo li derheq mafê Kurd de diaxive û dibêje, em wekî Kurd digel birayên xwe yên Faris, Tirk, Belûç, Tirkemen, Ereb, Ermenî, Asorî û ... hwd, bihev me şoreş birêve biriye û di serkevtinê de jî dibe em mafê xwe bidest bixin.

Rêk sê hefteyan piştî nemana rejîma paşayetiye, Dr. Qasimlo bas ji metirsiyekê dike, bas ji gefekê li ser mafê Kurdan dike ku renga mirovên amade di vê mîtingê de, ecêbe be ku ji nû ve rejîma paşayetiye hilweşiya ye û êdî çî metirsiyek heye? Lê, Dr. Qasimlo hem metirsiyê fêm dike û hem digel xelkê bas dike û hem rêçare heye.

Ew metirsiya ku Dr. Qasimlo bas jê dike:

“Tawanbarkirina gelê Kurd bi cudahîxwaziye, stiraneke kevin e! Her dema ku gelê Kurd daxwaza mafên xwe kiriye, ew Tawana xistine stûyê wê.

“Di demekê de ku em vê tawanê bi pîlana dujmanên şoreşê dizanin û bi tewahî vê red dikin û radigihînin ku li seranserê Kurdiştanê de ti hêzek daxwaza cuda bûnê

»»»Doma R:3

nake, Kurd daxwaza mafê neteweyê yê xwe di çarçêveya Îranê de dike. Ger dujminên şoreşa Îranê û gelê Kurd, wisa dizanin ku tawanbarkirina gelê Kurd bi cudahîxwaziyê, wisa ji Kurdan dikin ku rewşa berevanîkirinê bigirin ber xwe û daxwaza mafên xwe neke û ev yek şaştiye!

Dr. Qasimlo bas ji ştraneke kevin dike! Ku li serdema Paşayetiya Pehlewî de hatiye diruşt kirin û deşt-kirda dezgeha dije mirovî ya Sawakê ye û tohmata cudahîxwaziyê li Kurd didin! Ev tohmata her wekî Dr. Qasimlo dibêje, bo vê ku sîstema diktatoriya xwe berdewam bikin û li ser navê dijayetîkirina cudahîxwaziyê, dixwazin serkutkirinê li Kurdiştanê bidomînin û Kurd ji mafên wê bê par bikin û li ser navê şerê Kurdiştanê azadiyên xelkê di parçên din

yên Îranê de jî bin pê bikin.

Rejîmek ku nexwaze mafê xelkê bide, li pey peydakirina hincetê ye ku, mafê vê bin pê bike û pişt guh bixe. Rejîma ser hişk û çewtekar û mirovên faşîst û dije mafên gel, bi zelalî bas ji vê nakin ku em mafê we yê han nadin, belku tohmetekê li ser de didin sepandin ku esas û mafê vê jî rê derbixin û diyalogê bikin bi diyalogeke piçûk û di dawiyê de jî deşt bidin bi çekê bo serkutkirinê! Ew pîlana kevin her wekî Dr. Qasimlo dibêje, ştraneke kevin e, sedan û hezaran carî dubare dibe da ku wisa ji Kurd bikin da ku neteweyên din ku bas ji rewatiya xwe nekin û ger tiştê hûr jî bas bikin, gelek bi şermîn bas bikin. Her ji ber vê yekê ye ku Dr. Qasimlo dibêje: Neteweya Kurd mafê wê bixwe ye ku bi zelalî jêra bê gotin ku êdî zilma netewatiyê li ser namîne. Dibêje ku bi zelalî radigihînin ku em bo dabînkirina mafên deştîşan kirî yê çarenivîsa neteweya xwe xebatê dikin.

Her di vê peyamê de û piştî vê ku bas ji mafên netewatiyê yê Kurd û rêçareya vê ku wî demî bi xwedmuxtari dizane bas dike, ji rejîma nû re dibêje ku nabe artêş û jandarmirî weke berê bo serkutkirinê bikar bîne û îdareyên Kurdiştanê bi deştê xelkê Kurdiştanê bin û gelek rêyên din bas dike û bitaybet bas ji xaleke girîng dike ku dibêje heman rêçareya rejîma berê negirin berahîka xwe! Ew jî wiha ye ku xelk li hember hevdu bîn tûj kirin!

Dibêje ku: Nabe rê bidin dujmin di navbera me de nifûz bike û aloziyan çê bike! Nabe ti tex û qadeke niştimanê û ti eşîrek li dijî eşîreke din û ti hêzeke siyasî li dijî hêza siyasî ya din bê tûj kirin!

Her ewane parek in ji wan taktîkan ku dujmin hertim li dijî Kurd û Kurdiştanê bi kar aniye û her ji ber vê yekê ye jî wî demî Dr. Qasimlo bi eşkere bas dike û dibêje ku ew rêyên kevin nedin berahîka xwe!

Peyama 11ê Reşemeyê, her çawan ku Dr. Qasimlo bas kiriye, manîfeşa xebat û mafên neteweyî yê Kurd û Hizba Demokrat e û niha jî piştî derbasbûna 44 salan her nû maye. Çimkî hem Dr. Qasimlo rêberekî karîzmatîk û kêrhatî bû ku bi hûrî û bi diruştî bas ji eş û dermanên wê dikir û hem jî niha dujminên Kurd heman rêçareyên berê didin berahîka xwe û hişmendîya me li derheq pîlanên wan û herwisa rêkbûn û sorbûna me li ser mafên neteweya xwe hewce ye.

Heyeteke Hizba Demokrat di salvegera koça dawî ya "Mela Miştefa Barzanî" de beşdarî kir

Heyeteke Hizba Demokrat a Kurdiştana Îranê ji Kanada û Amerîkayê, li salvegera koça dawîya "Mela Miştefa Barzanî" beşdarî kir.

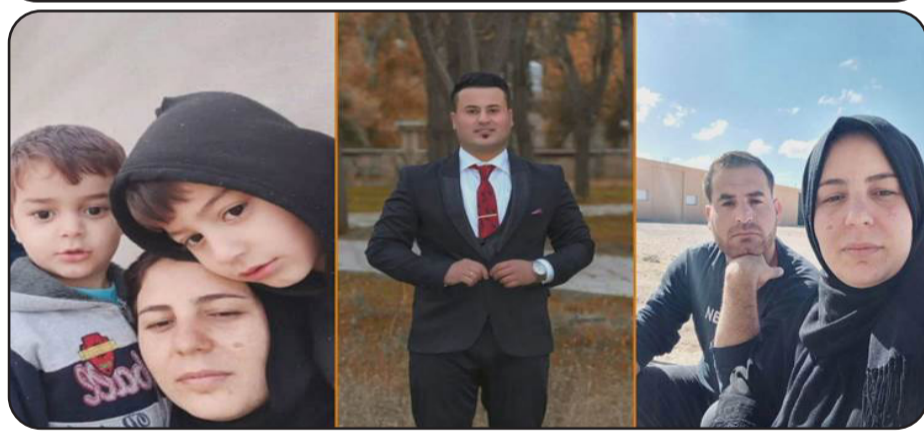
Roja Şemî 13ê Reşema sala 1401an a Rojî, heyeteke Hizba Demokrat a Kurdiştana Îranê ji Kanada û Amerîkayê li ser gazîkirina taya 7 a Partiya Demokrat a Kurdiştanê, di 44emîn salvegera koça dawîya "Mela Miştefa Barzanî" de beşdarî kir; Heyeta Hizba Demokrat a Kurdsitana Îranê ji aliyê berpîrsê taya Partiyê li Amerîka û Kanadayê "Hikmet Bamernî" ve bi germî hate pêşewazîkirin.

Rêûresm bi sirûda netewî ya "Ey Reqîb" û ragirtina xulekek bê dengî ji bo canê paqij ê şehîdên doza rizgariya Kurd û Kurdiştanê hate deşt pêkirin.

Piştê belge filmek li derheq jiyan û xebata nemir "Mela Miştefa", bo beşdarbûyên rêûresmê hate pêşkêşkirin.

Di berdewamiya rêûresmê de çend kesan li derheq rola "Mela Miştefa Barzanî" li tevgera rizgarîxwazîya gelê Kurd û beşdariya "Barzaniyan" bi rêberîya "Mela Miştefa" li Komara Kurdiştanê, çend gotinek pêşkêş kirin.

Li peravên Lîbiyayê 17 koçber xeniqîn û ranî ji Kobaniyê ne

Belemeke koçberan li peravên Lîbiya binav bû, 17 koçberan canê xwe ji deşt dan, piraniya wan ji bajarê Kobanî yê Rojavayê Kurdiştanê ne.

Ciwanekî ji Kobanî ku li Lîbiya dimîne ji Rûdawê re got, duh belemeke koçberan ji navçeya Kembût li bajarê Tibriq li Lîbiya dixwest biçe Îtalya, li nêzîkî peravên Lîbiya binav bû, di encam de 10 koçberên ji Kobanî ku 6 ji wan ji malbatekê bûn, 3 Jinên ji Efrînê û 3 koçberên ji Bengiladiş û kesek ji Misrê canê xwe ji deşt dane.

Wî ciwanê ji Kobanî ku li Lîbiya dimîne got, tenê cihê 12-15 kesan di belemê de hebû, lê 25-30 kes lê siwar bûn, dixwestin bi wê belama biçûk ji bo belemeke din a mezintir bîn veguhes-tin, ku li nava Deryaya Spî li hêviya koçberan rawestiya bû, lê belema biçûk ji ber giraniya barê wê ketibû bin avê.

Li gorî zanyariyan 7 kes hatine rizgarkirin, dibe ku hejmara qurbaniyan zêdetir bibe, ji ber ku hîn hejmareke kes wenda ne.

Cotmeha sala borî jî belemeke koçberan li nêzîkî bajarê Weh-ran yê Cezayirê ketibû bin avê, 18 kesan têde canê xwe ji deşt dabûn, piraniya wan xelkê Kobanî bûn.

Şine Dirûdger: “Wate 8`ê Adarê di hejmaran de tenê rojek e, lê di hundrî xwe de hilgirê wateyeke kûr e ku dîroka dijwar a xebat li dijî tepeseriyê li pişt de ye.”

Şine Dirûdger

Me digel rêzdar Şine Drûdger li derheq sal-roja cîhanî ya Jinê yanî 8`ê Adarê hevpeyvîn pêk anî û navbirî di vê barê de got: “Wate 8`ê Adarê di hejmaran de tenê rojek e, lê di hundrî xwe de hilgirê wateyeke kûr e ku dîroka dijwar a xebat li dijî tepeseriyê li pişt de ye.”

Hevpeyvîn : Hesên Muke-rem

P: Roja 8`ê Adarê weke Roja Cîhanî ya Jinê hatiye destnîşan kirin li gor we civaka kilasîk a Kurd di vê serdemê de heta çi qas bandora nerînî li ser jina Kurd hebûye?

B: 8`ê Adarê rojê ku bûye remiza xebata jinê bo nehêlana cudahiyên zayendî. Rêzgirtin li 8`ê Adarê, rêzgirtin li xebata zêdetir a du sedsalên jinane bo nehêlana tepeseriyê ku bi sebeba sîstema bavkîsalariyê bi ser wê de hatiye sepandin e. Diyar e xebata jinan hewcehî bi 8`ê Adarê nine, belkû 8`ê Adarê bûye remiza xebata jinê li dijî tepeseriyê. Wate 8`ê Adarê di hejmaran de tenê rojek e, lê di hundrî xwe de hilgirê wateyeke kûr e ku dîroka dijwar a xebat li dijî tepeseriyê li pişt de ye. Li destpêkê de xebata jinê bo bideştveanîna mafên xwe, wedigire bo destpêka sedsalên 20`î û wê tevgerê li welatê Amerîkayê destpê kir û piştî seranserê Ewropayê girt berahîka xwe û li hundrî de jinê pêngavên gelek micid bona bideştveanîna komêk maf û li hemû waran de ku berê ji wan hatibûn qedex-

ekirin.

Di heyama wan salên dawiyê de jî, tevî wê ku welatên Ewropî, li welatên cîhana sêyem jî, jin û zilmên azadîxwaz, bi mebesta wekhevîxwaziya zayendî û dawî anîn bi cudahiyan, xebatên cuda lidar xistin û ev yeka bi zelalî li ezmûnên Herêma Kurdistanê de nîşan dide û îhsas pê tê kirin. Herwisa li Rojhilatê Kurdistanê jî, tevî desthilata dîktator û mirovkuj a Axûndî, dibînin ku jin û zilm bi hev re hewl didin ji bo bideştveanîna lêhatî, wekhevî û îdaleta civakî xebat dikin.

P: Şine xan di vê serdemê de hûn rola jinê li civak û bitaybet li civaka Kurd de çawan dibînin?

B: Jinên civaka Îranê bitaybet Kurdistanê Rojhilat, di heyama wan salên dawiyê de bi şeweke mandînenas xebat û têkoşîneke berfireh bo paşekêşîkirin bi rejîma Komara Îslamî û yasayên paşvero ku li ser bîngeha çendîn cure cudahîdanî û yek ji wan jî, zilm û cudahîdanîna zayendî ya li dijî jinan hatiye avakirin birêve birine. Ev sîstema siyasî ya paşvero ku niha weke ruhekê siya xwe daye bi ser welatê me de, û hem mîratgira komêk edet û nerîta zilamsalariyê ku xwe li dijî dixwazên rewaya jinên wekhevîxwaz bikar tîne û hem bixwe berhem-hênerê kultûr û hişmendiyêke îdolojîke ku jin di vê kultûrê de xwediyê ti mafek û hilgirê ti nirxeke mirovî nine û tenê weke amûr û êxsîrekê bo xizmetkirin bi zilm û dezgeha berhemana heşîmetêke guhîr û perwerdekirina serbazan bo berdewamî û mana sîstemê temaşeyî wê dike.

Her ji ber vê yekê ye ku, jina Kurd bi hebûna wê hişmendî û rewşenbîriyê li derheq dezgeha desthilata rejîmê de, şiyaye hertim di rêzên herî pêş yê xebatê de cih bigire. Û di her nerizayeti û xwenîşandaneke de bibe pêşeng ku li Îranê rû didin.

P: Şine xan rola niha ya jinê li şoreşê de digel serdemên berê ti guherînkariyek bi ser de hatiye? Û ger hatiye çawane?

B: Ger em bas ji rola jinê berî avakirina Kurdisatnê bikin, dibînin ku civaka Kurdistanê civakeke gelêrî û bi tevahî zilamsalariyê bûye û jinê tenê xwe di çarçêveya maldarî û xwedîkirina zarokan de dîtîye û ti nasyariyek li derheq mafê destpêkî yê xwe de tunebûye, her ji ber vê yekê ye ku pêka hewcehiya wê serdema civakê, sazîyên taybet bi jinan hatine avakirin. Û wê yeka jî wisa kir ku jin di vê çarçêveya daxîstî ya malê de derbîkevin û xwe di nav civakê de bibînin û bi şewekê bilî li male bûnê, li derve jî alîkar û piştevanê hevjinên xwe bin. Xuya ye jina Kurd di vê rewşê de neseke niye û hewla xwe daye, di vî serdemî de, ku ji sedî 99 jin nexwandevan bûn, piştevan bin û hewla xwandin û hînbûna bi pîtên Af û Bê û nivîsînê bidin û beraxwe bidin bi nexweşaxaneyan û karê pereştariyê (doşîze) bixebitin û heta weke mamosta dersê bêjin û rol bilîsin.

Lê, di serdema niha de ku serdema pêşkevîtinê ye, bi kêfxweşiyê ve rewşenberî û tîgîhîştina jinê bilind bûye, nek tenê bo mijara mafê wekhevîxwaziyê xebatê dikin, heta mil bi milê zilaman bo bideşt xsitina hebûna mafên neteweyî xebat dikin. Me dîtîye ku li dema xwenîşandanan de çî li bajarên de beşdar û pêşeng bûn û di vê pêxemê de qurbanî jî dane û çî jî weke pêşmerge li nav refên partîyan de çek avêtine milê xwe.

P: Li Rojhilatê Kurdistanê, Şoreşa Jînayê bi şoreşa jinê hatiye naskirin û destpê kir bi nerîna we çima rejîma Îranê heta niha ew yeka qebûl nekiriye ku ew şoreşa jinê ye û naxwaze girîngiyê bide bi jinê?

B: Rejîma Îranê her di destpêka hatina ser kar de, bixwe, weke welatiya hejamra du temaşeyî jinê kiriye û li gor wê jin lawaz e û nikare di jîyan û civakê de biryara druşt bistîne.

Û her ji ber vê yekê ye ku di yasayên xwe de nek maf nedaye jinê, belkû bi awayek berdewam jî jin tepeser kiriye û dest bi ser mafên insanî yê wê de girtiye. Dema ku wisa ye gelek normal e ku, di vê Şoreşa Jînayê de bas ji Şoreşa Jinê neke, çimkî ew baş dizane, ku jin di vê şoreşê de pêşeng in û di vê pêxemê de qurbanî jî dane.

P: Şine xan bi nerîna we rewşa niha ya civaka me dibe ku jin guherînkariyekê bi ser dîtingeha xwe bîne li derheq zilmê de an zilm dibe guherînkariyê di xwe de pêk bîne?

B: Bi baweriya min, jin û zilm bi hev re tevaker hevdun e û bi hev re dikarin civakek wekhev û saxlem avedan bikin. Her ji ber vê yekê ye ku tev taktîkên civakê bi her du zayendan ve hewl bidin bo wê mijarê û ji bo wê xebat bikin. Lê, hem bi baweriya min û hem jî weke armanca Saziya Jinan, di vê qonaxê de serekîtirîn û bîngehîtirîn armancên me xebat bo bideştveanîna maf û daxwazkarîna mafan di hemû waran de û hevdem bideştixistina wekheviya dadperwerane ye li rêya dabînkirina mafê bîngehî û insanî bo tev taken civakê û bitaybet jinan bo geşedan û beşdarîkirina wan di civakê de ye.

Herwisa xebat bo pîrsa neteweyî bi xebateke mil bi mil digel pîrsa jinan ya xwe dihesbîne û her ji ber vê yekê ye ku armancên serekî yê wê, li gor wê çareseriyê pîrsa neteweyî û hebûna nasnameya neteweyî û nebûna bideştîya neteweyî, rêxweşkera bo xebata jinan.

Kawe Ahengerî: “Arîşeya sereke ya navbirî hizr û berfirehiya hizrî ya wî ye.”

Kawe Ahengerî Çalakvanê siyasî

Me digel rêzdar Kawe Ahengerî çalakvanê siyasî li derheq arîşeyên di navbera Riza Pehlewî û neteweyên xery fars de hevpeyvîn pêk anî û navbirî got Kawe Ahengerî: “Arîşeya sereke ya navbirî hizr û berfirehiya hizrî ya wî ye.”

Hevpeyvîn : Hesên Muke-rem

P: Rêzdar Kawe çima Riza Pehlewî nekarî digel Şewreya ku di hizra wî de ye heta niha pêk bîne û pirsgerêk çî ne?

B: Di heqîqetê de cudahîbûna li Îranê, rengdaneveyek li opozisyone de hebûye û bi wateyek din opozisyoneke pir reng jî heye. Ew opozisyona cuda heta niha jî hev du dûr û ne teba bûne, û lewma pêkanîna nêzîkatî û rêkvevî û hevbendî di navbera opozisyoneke wiha de kareke hêsan nine. Sebebek din wedigere bi şiyar, lêzanîn, taybetmendiyên hizrî û siyasî yên Riza Pehlewî bixwe ku, dikarim wekî aliyê nerînî bas jê bikin.

Ji bîra me neçe ku Riza Pehlewî heta niha nekariye di nav paşaxawazan de jî eniyek bêminak û yekgirtî pêk bîne, çî bigihîje bi opozisyona pir reng. Di vê navberê de jî Hizb û aliyên yên siyasî xwedî reh û xwedî dîroka cemawerî ya weke Hizba Demokrat ku ne tenê nabe û nabe jî bikeve şûna Riza Pehlewî, û heta bigihîje bi navbirî ku dibe bi liberçavgirtina ştatûya siyasî û rêkxistinî ya partiyên Kurdistanê, bi awayeke lêhatî digel vê mijarê danûstandinê bikin.

P: Rêzdar Kawe, bi nerîna we çima dibe Riza Pehlewî helwesteke wiha tund û dûr li lojîk û an bêtêrî popolisîfî

li hember Hizba Demokrat de bigire berahîka xwe?

B: Arîşeya sereke ya navbirî hizr û berfirehiya hizrî ya wî ye. Navendgerayan bi giştî ji wan re dijwar e ku parvekirina desthilatê qebûl bikin û faktorên siyasî yên din yên weke Hizba Demokrat weke şîrîkê hevpar yên xwe û wekî hev hesab bikin. Lewma dibînin ev şoreşa piştî kuştina keçeka Kurd û bi rêveberiya Hizbên Kurdistanê Rojhilatê Îranê dest pê kiriye, ji bo wan giran e ku rêveberiya siyasî ya Hizbên Kurdistanê Îranê bi giştî û Hizba Demokrat bi taybetî qebûl bikin. Sebebeke din jî wedigere ser cemawera wan kesayetiyên ku di heqîqetê de nek her Riza Pehlewî belku bi giştî di asta zanyariyên siyasî de jî nizim e. Her ji ber vê ye ku di nav welatekê de ku azadî tunebûye, demokrasî nebûye, azadiya gotinê nebûye, hizbayetî û xebata rêkxistinî bi şeweya yasayî û azadane nebûye, herwisa zanyariyên druşt û guherîna hizr û diyalogê nebûye, popolisîzm geşe dibe û bazara vê xweş dibe. Ji ber vê ye bo Riza Pehlewî rihetir û bi zimanêke popolisîfî mi`amile digel mijaran bike heta yên bigehîn.

P: Rêzdar Kawe, bi baweriya we Hizba Demokrat dibe çî siyasetekê bo derbasbûn ji Komara Îslamiya Îranê û azadiya Kurdistan û Îranê bide berahîka xwe?

B: Bigiştî Kurd û Hizba Demokrat jî bitaybet tenê yek rê li pêşiya wan e, ev jî berdeham bûn di xebat û têkoşinê de ye. Her ji ber vê yekê ye ger têda here an jî navçû jî, weke rewşekê bîn hesab kirin û bêguman bijardeya Hizba Demokrat nine û nebûye, dema ku wisa ye dimîne xebat û berxwedanî. Wirda xebat girîngiyeke zêdetir peyda dibe û HDKÎ dibe bi liberçavgirtina şewaza xebata nû û karzan û bi mifahwergirtin li hêza neteweyên bindest, û herwisa pêkanîna hevbendiyê di navbera komarixwazên bawermend û bi wekhevî û sistemeke ne navengera, bi

mebesta rûbirûbûna li hember Komara Îslamî, hêzê kom bike. Emê Kurd bi tena serê xwe Komara Îslamî bi me nayê herifandin, lê bi hêzeke bandordar di asta Îranê de bo herifandina Komara Îslamî. Her ji ber vê yekê ye bihêztirkirina hevbendiyê xwe û pêkanîna eniyêke seranserî weke alitrinatîvê erka sereke ya HDKÎ ye di vê rewşa han ya heştyar de.

P: Gelo çima di rewşa niha ya Îranê de seltenetxwaz ku rewşa xebat û alîkarîkirina li dijî rejîma Îslamiya Îranê, neteweyên xery fars înkâr dibe?

B: Herçawan ku min li jorê jî qala vê yekê kir, hem wedigere bo kultûra siyasî û hem jî lawaziya neteweyên xery fars di çawaniya mi`amilekirin digel navendgerayan. Û ji ber vê ye ku ev rewşa han ya niha berhema balansa hêz û kultûra siyasî û lawaziya me bixwe ye.

P: Rêzdar Kawe, bi nerîna we çima dibe Hizba Demokrat li hember gotinên Pehlewî de helwesteke wiha bigire û bi zelalî rabigihîne ku digel Pehlewî alîkariyê nake?

B: Bi baweriya min çend sedemên sereke hene: Yekem, tepeserî û zilma dîrokî ya navendê li Kurdistan û Kurd di tev aliyan de. Kurdistan ciheke ku bi sebeba vê zilm û cudahiyê û piçûnkirina dîrokî kev-tiye xebateke berdeham û rizgarixwazane de ku ev jî bûye sedema pêkhatin û cihgirîbûna kultûr, bawerî û rêbazeke siyasî ku hizra rêniwîniya kesayetiyên siyasî bi giştî û hizbên Kurdistanî bitaybet.

Ya duyem evya ye ku Hizba Demokrat xîm û bingeha druştbûna îdareya Kurdistan û dabînkirina mafê neteweyetî ya neteweya Kurd e. Ji aliyekî din ve jî organa herî serwe ya Hizba Demokrat kongre ye ku wirda siyaseta giştî û bingehîn a pêdaçûnê bo hildikeve, an tê pesend kirin. Her ji ber vê ye ku heta vê demê siyaseta pesend-

kirî ya Hizba Demokrat guherînkari bi ser de nehatiye û kesê yekem yê Hizba Demokrat jî perewî ji vê siyaseta dibe. Ya sêyem, Riza Pehlewî digel siyaseta fermî ya Hizba Demokrat gelek rêk nine û ji ber vê ye jî di heyama çend mehên derbasbûyî de, me çend caran dît ku kêmasî û heta curek bêrêzîkirin bi ştatûya neteweyên xery fars di gotinên xwe de bas dikir û bi awayekî kêrnehatî diaxivt.

Ya çarem, şiyar û hişmendiya siyasî û neteweyî ya nifşa nû dibe ku bi awayekê bibiryar û bi mifahwergirtin li amûr û rêçareyên nû û gelek pîrfesînal di xebat û têkoşanê de be. Lewma ez li ser vê baweriyê me ku helwesteke wiha zelal vegotîneke druşt di rewşa niha ya me de ye.

P: Hizba Demokrat berî vê ku bas ji Demokrasî bo Îranê bike ji aliyê Kurdan ve pir hat rexnekirin, bi nerîna we Hizba Demokrat dibe tenê bo Kurdistanê hewl bide an bo tev Îranê?

B: Ev rexneyên han min pê druşt û cihê xwe de nine, ji ber vê ku herçawan min li jorê jî qala vê kir, Hizba Demokrat û heta Kurd jî bigiştî nikare bi tena serê xwe rejîmê biherifîne da ku ev rejîma jî li desthilatê de be, Kurd bindest e û ev jî tenê xebata Demokratê nine. Lewma, dibe em di çend aliyan de hizr li jîngeha siyasiya xwe bikin û tev rehendên azadkirina Kurdistan û paşeroja Kurd li berçavbigirin. Tekezîkirin li ser Demokrasî bo Îranê ti li şerî û giranî û rewatiya pekêca mafê Kurdan kêr nake. Ji aliyek din ve jî hebûna gelên nasyar li derheq demokrasî û demokratê de, garantî û ewlehiya siyasî ya me Kurdan jî pir bilind dibe. Dema ku wisa ye nek bi vî awayî emê Îranê bixin pêş Kurdistanê belkû Demokrasî bo Îranê weke ştratîjiyeke demdirêj û jîrane temaşe bikin ku bi qezenca Kurd û bo ewlehiya ştatûya Kurd bi mifah e. Lewma pir normal e ku wêrekiya tekezîkirin li ser mafê netewatiya me bas ji demokrasî bo Îranê jî bikin.

Nerîna Lîderan

“Raphael Grossi:”

Em dixwazin valahiya agahdariyê bi dawî bikin da ku em perçeyên puzzlê dîsa li hev bikin

“Schultz”:

Pûtîn di piştgiriya Ukraynayê de yekîtiya Rojava kêr nixand.

“Mihemed Îhsan:”

Eger pirs Kurd li çar parçeyên Kurdiştanê çareser nebe, rewşeke ewle ava nabe’

“Lloyd Austin”:

Bakmut ya li rojhilata Ukrayna ji girîngiya operasyonê zêdetir sembolîk e.

Mafê çarenivîsê!

N: Elî Bidaxî

Hejmara welatên endamên Neteweyên Yekbûyî di sala 1945’an de ji 51’an gihîştîye 149’an û ji sala 1980’î ve bûye 206, ku 196 ji wan endamên Neteweyên Yekbûyî ne. Sedema bingehîn a van guhertinan prensîba mafê çarenivîsê ye ku di heyama kêmtir ji 80 salan de zêdetir ji 150 gel û neteweyan bûne xwediyê pêkhatiyên siyasî yên serbixwe û çarenivîsa xwe diyar dikin.

Mafê diyarkirina çarenivîsê weke mafekî mirovî, bingeha mafên din ên mirovî ye û ji ber vê yekê hemû kes û komên civakî bêyî cudahiya etnîsîte, nijad û olî dikarin kar û barên xwe di warê siyasî, civakî, aborî û çandî de bigrin deştê xwe. Lewma peymanê Neteweyên Yekbûyî basa mafê çarenivîsê û pêwîstiya rêzgirtin li maf û azadiyên bingehîn û xwezayî dike, û ev mijar di nav prensîbên bingehîn ên mafên navnetewî de ye ku ji bilî bînpêkirina serweriya netewî, berî her tiştî dikare were paraştin û bikaranîn.

Divê pêşî li bînpêkirina mafên kêmteweyan di nav her civakê de bê girtin.

Bi gotineke din, mafê çarenivîsê ji bo her neteweyekê ku sîstema xwe ya siyasî, aborî û civakî hebe û statûyêke navnetewî bi deşt bixîne, mafekî nenas e. Paşê, bi qebûlkirina belgeyên din ên navnetewî re, ev maf bi tevahî nehat naskirin û mîkurkirin, lê bicihanîna wê li ser milê dewletan hat danîn.

Mafê çarenivîsê bi têgehên wekî dêmokrasî, azadî û mafên mirovan ve girêdayî ye, yek ji sedemên girîngiya

vê prensîbê ji bo pîrsgirêka dêmokrasî, azadî û mafên mirovan ew e ku nebûna dêmokrasîyê li her welatekî dibe sedema bînpêkirinê mafên mirovan.

Îranê di sed salên borî de her cure bînpêkirina li dijî neteweyên li wir rewa kiriye.

Ev rewş bûye sedem ku netewe - bi taybetî kurd - daxwaza mafên xwe bikin û jê re xebatê biki, lê eger her du hêzên navendîparêz ên padîşahiya Pehlewî û rêjîma Îslamî, rêjîmên dêmokratîk bin û rêzê li mafê çarenivîsê bigirin, wek mafekî bingehîn ê mirovî ji bo beşdariya siyasî bide neteweyan û mafên wekhev bê cudahî bêne dayîn; Ne dê ciyawaziya di navbera hêz û neteweyan de ewqas mezin bûya û ne jî dê pêvajoya dêmokratîkbûna welat ewqas dirêj bûya.

Di sedsala borî de, rêjîmên navendî li Tehranê hertim “yekparebûna axê” daniye pêşîya prensîbên mafên mirovan.

Di çend mehên derbasbûyî de, ku şoreşa Jîna şûna xeyala komplo, zihniyeta şovenîst, baweriyên nedemokratîk û siyasîyên dijî mafên mirovan ên Komara Îslamî bi manîfestoyeke bi temamî medenî û mafparêz veguherand, mijara “yekparçeyiya axê” bû.

Herwiha ji aliyê hejmarek hêz û tevgerên siyasî yên dijberên rêjîmê ve tê cesaretkirin û wê wek hêla sor binav dikin û wek hêncetek bo êriş û gefan li dijî neteweyên mafxwaz ên weke Kurd li vî welatî tê binavkirin.

Pîrozkirina sînorekî ku di dîrokê de çendî caran hatiye guhertin û kêmkirin û ji ber sedemên curbicur, gelek caran ji ber nezanî û lawaziya hikûmeta navendî, hertim bûye hêncet ji bo berde-wamiya zext, komkujî, tundî û cudakariyê.

Bêyî ku bizane yekitiya xakê

bi jiholêrakirina cudahiyan û bînpêkirina mafên neteweyên bindest bi hêza neteweya serdest û bi giştî bi tevkujiyê nayê paraştin.

Hevkêşe eşkere ye. Heya niha ti yek ji neteweyên Îranê daxwaza serxwebûnê nekiriye û partiyên sereke yên van neteweyan – wek mînak Kurd – dixwazin bi avakirina sîstemeke fêdêralî pîrsgirêkên xwe yên netewî û mafên mirovan li Îranê çareser bikin.

Lê dema ku çanda neteweyekê di welatekî navendî de di bin metirsiya windabûnê de be û sîstema siyasî rê nede ku ew beşdarî rêveberiya welat bibin û bibin xwediyê mafên xwe û xwe di şanoya siyasî û civakî de bibînin û dîroka xwe bidin wan di hemû beşan de marjînal bikin; wê demê ew rêjîm e ku hemû rewatiya xwe ji holê rakiriyê.

Di encamê de jî mafê neteweya navbirî heye ku bi xwe biryara çarenivîsa xwe bide.

Ev biryar çî dibe bila bibe, divê bi fermî were naskirin û rêzgirtin, û eger bikaranîna mafan bi her şeweyî bibe sedema rewşeke cuda li welat, berpirsariya rewşa nû dikeve ser milê hikûmetê û deştîlatên navendê.

Ji ber vê yekê ti ax û erdnîgarî ji azadî, mafê jiyane û rûmeta neteweyekê bêpar pîroztir nîn e.

Şoreşa Jînayê ya bi diruşma “Jin, Jiyan, Azadî” di dîroka Îranê de hem xaleke zivirînê ye û hem jî derfeteke zêrîn e ji navendparêzan re ji bo nûavakirina vî welatî, û çêtir e ku vê derfetê ji deşt nedin.

Serokerkanê Amerîka serdana bakurê rojhilatê Sûriyê dike

Serokerkanê Artêşa Amerîka Mark Milley serdana hêzên welatê xwe li Rojavayê Kurdiştanê û bakurê rojhilatê Sûriyê dike.

Roja Şemiyê Serokerkanê Artêşa Amerîka Mark Milley bi awayekî nikaveyî serdana Sûriyê kir.

Li gor Reutersê, armanca serdanê, nirxandina operasyonên leşkerî yê li dijî DAIŞê û tedbîrên paraştina hêzên Amerîkî ji êrîşan e.

Niha dora 900 leşkerên Amerîkî bi bihaneya piştevaniya Hêzên Sûriya Demokratîk (HSD) û rêgirtina li dubare derketina DAIŞê, li Rojavayê Kurdiştanê û bakurê rojhilatê Sûriyê ne.

Li Dêrazorê di encama teqîna mayinekê de 5 kesên canê xwe ji deşt dan

Di encama teqîna mayineke li başûrê rojavayê Dêrazorê de, 5 kesên canê xwe ji deşt dan û zêdetirî 40 kesî jî birîndar bûn.

Ajansa "SANA" belav kir, li herêma Kebacib a başûrê rojavayê Dêrazorê mîneke ji paşmayên DAIŞê di kamyonekê de teqîya ku tê de komek kes hebûn û bi mebeştî lêgerîna li kuvarka Kimê (truffle) hatibûn deverê.

Da zanîn jî, di encama teqînê de 5 welatîyên sivîl canê xwe ji deşt dan û zêdetirî 40 kesên din jî birîndar bûn û ji bo nexweşxaneyê El-Esed a Dêrazorê hatin veguhestin.

Di dema borî gelek caran bombe û mayînên ku ji aliyê DAIŞê ve li beyabana Sûriyê hatine çandin, di karkerên ku li kuvarka Kimê digerin de teqîyan û hejmarek kes bûne qurbanî.

Duşema borî jî li derdora bajarê Selamiyê yê li rojhilatê Hemayê di encama teqîna du mayînên ji paşmayên DAIŞê de, 10 kesên ku li kîvarkên Kimê digeriyan canê xwe ji deşt dabûn û 12 kesên din jî birîndar bûn.

Qeter Derengmayîna Alîkariyên Erdheja Sûriyê Rexne Dike

Mîrê Qeterê roja Yekşemê got ku ew ji ber derengketina gihandina alîkariyan ji bo ziyandîtîyên erdheja meha borî li Sûriyê matmayî ye, û anî ziman ku şaş e alîkariyên mirovî ji bo mebeştîyên siyasî werin bikaranîn, ev yek bi awayekî êşkere li ser hikûmeta Sûriyê ye.

Qeter di nav çend welatên herêmî de bû ku piştgirî da pozîsyonê di şerê navxweyî yê Sûriyê de û berê jî li dijî hewildanên hin welatan ji bo asayîkirina peywendîyên bi Şamê re axivî.

Mîr Şêx Temîm Bin Hemed El-Sanî, di vekirina konferansa welatên herî kêm pêşkeftî ya NY de li Dohayê axivî, tekezî li ser pêwîştiya alîkarîya Sûriyan "bê dudilî" kir û piştgiriya hewlên Tirkîyê bo rizgarkirina ji erdheja wêranker kir.

Li Tirkîyê hejmara miriyan gihîşt 45,000î û bi tevî Sûriyê jî hejmar gihîşt 51,000 mirî.

Li Sûriyê, herêma bakur-rojavayê ku ji aliyê serhildêran ve di şerê bi Serok Beşar el-Esed re tê kontrolkirin, herî zêde zirar dît.

Şêx Temîm got: "Ji ber ku ez ji derengketina gihandina alîkariyê ji bo van gelên (Sûrî) meraq dikim, ez tekez dikim ku bikaranîna karesateke mirovî ji bo armancên siyasî nayê qebûlkin."

Neteweyên Yekbûyî bang li hemû aliyên Sûriyê kir, ji bo zêdekirina gihandina alîkariyê.

Dezgehên alîkariyê gazinan ji qedexeyên hikûmeta Şamê dikin ku ew dibêjin belavkirina alîkariyê tevî siyasî dibe. Ajansên alîkariyê yê din dibêjin serhildêrên tund rê li ber gihandina alîkariyê ji beşên Sûriyê yê di bin deştê hikûmetê de girtine, ev jî hewldanan aloztir dike.

Qeter bi rêya Tirkîyê alîkariyê ji Sûriyê re peyda dike, di heman demê de welatên din ên Kendavê mîna Mîrgehên Ereb ên Yekbûyî ra şerasta alîkariyên mirovahî digihînin wî welatî.

Doha, wek Waşinton, dijberiya xwe li hember her pêngavek ber bi nûvekirin an asayîkirina peywendîyan bi Esed re êşkere kir, amaje bi hovîtiya hikûmeta wî di dema şer de û pêwîştiya dîtina pêşketinan ber bi çareseriyê siyasî kir.

Dibe em berevajî kar bikinMe Bike.

N: Vênûs Fayîq
W: Hesên Mukerem

Niha ku em civaka Rojhilata Navîn û bitaybet civaka cihanî temaşe dikin, gelek bi hêsanî têbîniyan li ser guherînkariyan didin, ji wan têbîniyan yê weke derkevîna jinê li malê, bo kar, bo xwandin, û herwisa li warê siyasî û çalakîyên hizbî û hikûmî û li gelek warên din de ku jin roleke xuya li hundr dilîse. Herwisa jin û keç li soşyalmedyayan de bi awayeke xuya çalak in, jinên diaxivin, jinên medyakar, rojnamevan, hunermend û çalakvanên civaka medenî hejmaran wan li berê pir zêdetir e.

Heta jinên ku xwediyê şûxil û diyar li warê aborî de hebûna wan diyar e. Ev yeka bi wateya ber bi pêşveçûna pêgeh û pirsan jinê li civakê

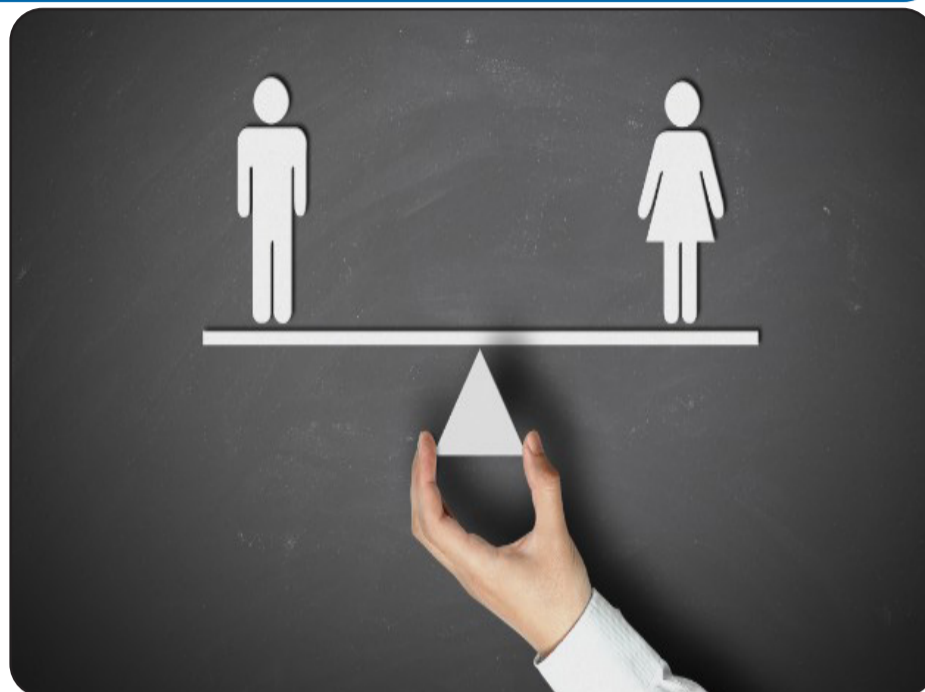
de heye, tekoşîn di pêngav havêtinê de bo maf û azadiyên xwe hene.

Lê, ji aliyê din ve, digel zeqkirina hizra Olî ya tundrew, êrîşa berdewam a wergirana hizra eşîreyî li dijî jinan he ye, heta haletên dawî anîn bi jiyane û kuştina jinê û destdirêjî û bêzarkirin û jinavbirina jinan bi hinceta şerefê, gelek ji berê zêdetir e.

Ev yeka bixwe hewcehî bi eniyekê ji eniya vê aliyê berfiretir heye, ji bo vê ku bê şirovekirin.

Lê, yaku wîrda ez dikarim bi awayekî kurt bas bikim, vê bi eşkere qebûl bikim ku di wan civakên weke civaka me de, ti tiştê bi navê “jîrbûnê” nine, belkû hewl û êrîşkirin bo azad bûnê ye û yaku bi “Maf” jî binav kiriye maf nine, belkû rûkê sexte û hûrdekariyên pir hûr in. Çimkî hîn “Azadî” û “Maf”ê tevaw nebûne û pir caran jî ji rê derkevîne.

Heta niha me bes zilam rexnekiriyê ku jinê diçewsîne û hewla bê îradekirina jinê da ye û jin pişt guh xîstiyê û dewra wê tor kiriye û avêtiye pileyekê xwar ji xwe, û me

bangihêjî bo hişyarkirina jinan da ye.

Di halekê de li raştîyê de dibe em berevajî kar bikin, jinê rexne bikin û zilam hişyar bikin.

Werin em jinan rexne bikin ji ber ku di du rewşan de asê mane: Yan ew qas pasîf in û her tiştî qebûl dikin û nafîkirin ku ti tiştê ji wê mexlûqê kêmtir ninie ku bi awayek sivik temaşeyî dîke, bi awayek serhildêrbûn wisa dizane ku hemî ev tiştan ku bi navê “azadî” di nav de ye, serhildana bê tam de kom bûye. Helbet mebesta min ne ew e ku jin serî hilnede, lê divê herî kêmtêgeha serhildana mirovatîyê fêmbike, Ax serîrakirin di nav tûkelê de nine, bi qasî ku serhildan di hundr û kûrahiya hiş de deşt pê dîke.

Hinek deman jinê hewcehî bi vê yekê ye ku zagonê bin pê bike û li dijî zagonê rawest e, hewce dîke em dibe zilam hişyar bikin da ku ji vê yekê fêmbike ku jin weke wî însan e, demaku bas ji wekhevîyê dikin û daxwaz nakin, belkû wan bidin fêmkirin ku em wekhev in û wekhevî tiştê nine ku ev bibexîşe.

Jineke girî li girtîgeha Sinê bi sedema nebûna xizmetguzariyan canê xwe ji deşt da

Seyde Amîne Ehmedî girtiya li navenda “Kanûna Îslah û Terbiyet” ya rejîmê li Sinê, di demekê de ku rewaş tendirûştîya wê nebaş bû û bo navendên pizîşkî dereng hate veguheştin, jiyana xwe ji deşt da.

Roja Pêncşemî 11ê Reşemeyê, Seyîde Amîne Ehmedî, girtiya temen 47 sal a ragirtî li navenda “Kanûna Îslah û Terbiyet” a rejîmê li bajarê Sinê, ku rewaşa tendirûştîya wê nebaş bû û di vê navenda hikûmî de dereng bo navendên pizîşkî hate veguheştin, jiyana xwe ji deşt da.

Hengawê ragihandiye, ew jina bendkirî di van dawîyan de janesereke tund hebûye û ji ber nehiştina berpîrsên girtîgehê ji bo navendên pizîşkî yê li derveyî girtîgehê, bi sedema êşa zêde celteya mêjiyê lê daye û canê xwe ji deşt daye.

Şîret û ezmûnên ku bo me dibin wane

N: Hesên Mukerem

Her netew an welatek ku bixwaze hevgerî, bihêz û pêşkevî be, dibe perwerdehiyeke drûst û seraşt hebe û hertim divê piştigirê hev bin û hewceye ku destanrêsi, ezmûn û efsaneyên gelê xwe bizanin.

Bo mînak, çima Japon welateke pêşkevîye, li sala 680an berî Zayîne O No Yasumaro yekem împratorê Japonê pirtûka bi navê Kujîki nivîsi û di pirtûkê de behsa sedan destanrêsi, efsaneyên Japonyan, êş û azarên gelê Japonê kiriye, û herwisa behsa xwedawendan kiriye û ev pirtûk radeşti împratorê cêhgirê xwe kiriye û kiriye yasaya ku dibe her hemû xelkê Japonê pêka vê pirtûkê perwerdehiyê bibînin û peyrewî jê bikin, û niha jî Ola Şînotîzîm ya Japonê peyrewiyê jê dikin û di pirtûkê de hatiye her kes pêka wan rêniwîniyan nexebite, xwedawend dê wî ceza bikin, ji ber ku di vê pirtûkê de çîrokên efsaneyî yên xwedawendan ya li dirûstkirina Japonê û yekxistina hemû giravan li çarçêveya desthilatdariyê de hatiye tomarkirin û xwedawendan di vê pirtûkê de gengeşeyên xwe kirine ku xelkê Japonê fêrî gengeşyê bibin û her ji ber vê ye ku xelkê Japonê piştî hev ber nadin û hemû hewl û xebata xwe bi hev re bo pêşkevîna welat xistine ser hev.

Yan efsaneya Gilgamêş jî pir balkêşe, dema ku Înkîdo di nav destên Gilgamêş de dimire, Gilgamêş rû li xelkê dike û dibêje: Gelî pîrên Orokê guhdarê min bin, ji min bibihîzin! Ez li ser dostê xwe Înkîdo digirîm, bi dilşewtiya jinên şînkêş di-

girîm, Înkîdo balteyê kêlega min bû û kevanê destê min bû, kêra ber piştî min bû, mertala li pêşiya min bû, cilên cejna min bû û şahiya min a tenê bû, heta ku dijmenekî qirêj ew ji min dizî.

Niha eger em dîroka neteweya xwe bişopînin, destanrêsi û efsaneyên leheng û mîrxasên gelê xwe yên weke, Simkoyê Şîkak, Pêşewa Qazî Mihemed, Dr. Ebdulrehman Qasimlo û Dr. Sadiq Şerefkendî dibînin û çawa û bi çi zanişt û ezmûnekê karîne di serdemên xwe de li hember dujminên gelê Kurd de berxwedanê bikin û şîret û ezmûnên xwe bo me bi cih hêlane û em bi berçavgirîna gotin û şîretên wan dikarin ber bi gupika serkevtinê ve bimeşin.

Bavê nasyonalîzîma Kurd, Simkoyê Şîkak dibêje: Ey Kurdino ez bilî yekîti û yekgirtinê çareyek din bo rizgarbûna neteweya me ji destê dujmanan de nabînin, jîbilî destê hev du girtinê, çareyek

din bo Kurdên bêçare tuneye, destê biraytî û raştiyê bidin hevdu heta ku bihemû hêza xwe bi dijî destdirêjiyên dagîrkeran bisekinin, ji ber ku rêya azadî û serbestiyê her ewa ye.

Ji bo mînak, rêberê şehîd Pêşewa Qazî Mihemed yekem serkomarê Kurdistanê di beşek ji wesetiya xwe de dibêje: Ji vê zêdetir dijminatîya hevdu nekin, yek bigirin û piştevanê hev bin, bê sûd xwe nefiroşin bi dujminan û zarokên xwe hînî zaniştê bikin, çimkî wiha ew pêşkevîtin e, û her neteweyê hînî zaniştê bibe li pêşkevîtin û şarîstaniyetê pare namîn e.

Bi hînbûna zaniştê û yekgirtin û rêkxistinê mezintirîn çêke ku li dujmin dixî û îxanet ji hevdu nekin.

Şehîd Dr: Ebdulrehman Qasimlo jî dibêje: Em dibe li kêmiyê de dest pê bikin heta ku digihîjin bi armancan.

Yan şehîd Dr. Se'îd Şerefkendî dibêje: Keç û xortên Kurd bila baş bizanin ku jiyana di êxsîrî û bindestiyê de biser şorî û şermezarî, çiqas bêqedir û qîmet e û li hember hilmijêna hewayê paqij û bê toz de, serbilindî û azadî çiqas xweş û dilrevîn e.

Bona rizgarbûn ji bindestî û zordestiyê, ew şîretên rêber û mamosteyên şoreşê dibe bo me Kurdan di jiyana şoreşgerî de bibin bi ders û rênişander.

Bi wan gotinan dixwazim bêjm ku neteweya me yanî Kurd jî mîrxas û lehengên xwe hene, ger em pêka rêniwîni an şîretên wan tevbigerin, an zarokên xwe perwerde bikin dibe ku hem zarok hem nifşa piştî me ji me serkevtîtir bin û bibin xwediyê Kurdistanê azad û hertim piştî hev bin û yekgirtî bin, ne jî hinde îxanetkar di nav gelê Kurd de hebin.

Binpêkariyên mafê mirov di Kurdiştanê de

Daniyal Mihemedpûr yek ji birîndarên xwenîşandanên nerizayeti-yên Mihabadê bo cara sêyem dê bê neştegerî kirin

“Daniyal Mihemedpûr” kurê Mihemedemîn û Hemîn û xelkê bajarê Mihabadê ku di mesa nerizayeti-yên seranserî di wî bajarî de bi sebeba teqeya rasteraşt ya hêzên ewlehî û serkutker çavekî wî birîndar bibû, dê bo cara sêyem bê neştegerî kirin.

Pêka gotina çavkaniyê haydar a “Kurdpa”yê, mezaxta neştegeriya wî nûciwanê temen 17 salî ya cara sêyem 35 milyon Tumen e.

Wê çavkaniya haydar zêde jî kiriye ku, ew nûciwanê Kurd du caran di navendên dermanî yên Tewrêz û Tehranê de hatiye neştegerî kirin, lê heta niha rohnahiya çavê wî yê aliyê çepê çê nebûye.

“Mihemedpûr” bo cara sêyem di navenda taybeta Pizîşkê Çav ya Nîkan a Tehranê de dê bê neştegerî kirin û li rêkevta 21`ê Befranbara sala 1401`an piştî kêmek sarêjbûnê mirexes kiribûn.

“Daniyal Mihemedpûr” jidayîk bûyê Rêbendana sala 1384`an li bajarê Mihabadê ye.

Kolberê Kurd bi sebeba teqeya hêzên leşkerî birîndar bû

Roja Şemî 13`ê Reşemeyê, kolberê Kurd yê bi navê “Ce`ifer Fathî” temen 24 salî û xelkê bajarê Sinê bi sebeba teqeya rasteraşt ya hêzên leşkerî yên hikûmetî li sînûrê Newsûdê birîndar bû.

Hêzên leşkerî bi bê haydarkirina berê gule berdane wî kolberî.

Ew kolberê Kurd bona çareseriyên pîzişkî bo nexweşxaneyê Kewsera bajarê Sinê hatiye veguhaştin.

“Ce`ifer Fathî” xêzandar e û xwediyê sê zarokan e.

Biryara îdamkirina girtiyekî tawanbar bi “kuştina bizanebûn” li girtîgeha Seqizê birê ve çû

Serspêdya roja Yekşemî 14`ê Reşemeyê, biryara îdamkirina girtiyê bi navê “Kyomers Zerxamî” bi tawana kuştina dezgirtiya xwe ya bi navê “Gulale Şêxî” jî aliyê taya Yek ya Dadgeha Keyferî ya yek ya parêzgeha Sine bi “îdamê” hatibû cezakirin li girtîgeha Seqizê birê ve çû.

Roja 15`ê Befranbara sala 1400`an, navbirî jî aliyê taya Yek ya Dadgeha Keyferî ya Yek ya parêzgeha Sine bi tawana “kuştina bizanebûn” bi îdamê hatibû cezakirin.

Roja Sêşemî 18`ê Cozerdana sala 1400`an, termê şewtî ya “Gulale Şêxî” keça Osman û xelkê bajarê Seqizê ku jî aliyê dezgirtiyê xwe ve hatibû kuştin, li qeraxa rêya di navbera Seqiz bo Sine ya serweyî gundê “Çapana Serê” jî aliyê hêzên îtla`atê ve hatibû peydakirin.

“Kyomers” piştî binçavkirinê û di pêvajoya lêkolînê de li îdareya îtla`ata Seqizê de, îtraf kiribû ku sebeba sereke ya wî bona kuştina dezgirtiya xwe, çê bûn alozî li ser karkirina “Gulale”yê bûye.

“Kyomers Zerxamî” xelkê gundê “Şerîfava”yê ser bi bajarê Dîwandereyê û rûniştîyê bajarê Seqizê bû.

Girtiyekî xelkê bajarê Herisînê li girtîgeha Navendî ya Hemedanê hat îdamkirin

Serspêdya roja Çarşemî 10`ê Reşemeyê, biryara îdamkirina girtiyê Kurd yê bi navê, “Mihemed Doştînijad” yê temen 29 salî û xelkê bajarê Herisîna ser bi parêzgeha Kirmaşanê li girtîgeha Navendî ya Hemedanê birê ve çû.

Ew girtiyê Kurd berê bi tohmata kirîn û firotina madeyên sirker hatibû binçavkirin û piştî jî aliyê Dezgeha Dadweriyê ve cezayê îdamkirinê bi ser de hatibû sepandin.

Heta niha nûçeya îdamkirina wî girtiyê Kurd, jî aliyê navend û medyayên navxwe yên Îranê ve nehatiye ragihandin.

Her di vê pêwendiyê de jî, serspêdya roja Sêşemî 9`ê Reşemeyê, cezayê îdamkirina girtiyê Kurd yê bi navê “Kiyomers Sadiqpûr” yê xelkê bajarê Kirind Xerbê, bi tohmata kirîn û firotina madeyên sirker cezaya îdamkirinê bi ser de hatibû sepandin û li girtîgeha Dîzelavaya Kirmaşanê birê ve çû.

**JIN DI CIVAKÊ DE XWEDÎ ROLEKE
GIRÎNG E, LI CIHÊ KU JIN LÊ
HEBE BAWERÎ LÊ HEYE,
JIN BI HIZIRKIRINA PÊŞKETINÊ
Û BI ÎNSIYATÎFA PEVGUHERTINA
RAMANAN CIVAKÊ PÊŞ DIXE.**

